

AVTNA INDUSTRIJA PRED GENERALNO STAVKO

**150,000 DELAVCEV BO BRANILO
STAVKARJE, ČE JIH BODO SKUŠALE
OBLASTI PREGNATI IZ TOVARN**

John L. Lewis in delavski podtajnik sta razpravljala problemu sedečih stavk. — Miss Perkins je prepustila vso zadevo governerju Murphyju. — Jutri se bo vršila v Detroitu velika delavska skupščina. — Generalna stavka bo proglašena, kakor hitro bi oblasti s silo nastopile proti štrajkarjem.

DETROIT, Mich., 21. marca. — Soglasno z neuradnimi cenitvami stavka po raznih krajih dežele nad stopetdeset tisoč delavcev. Vsa pozornost je posredotočena na avtno industrijo v Detroitu. Položaj je skrajno napet, kajti včeraj so se pojavile govorice, da bo te dni napovedan generalni štrajk.

Nedelja je mirno potekla. Štrajkarji (6000 mož), ki so zasedli Chryslerjeve tovarne, so pozorno čakali kakršnegakoli znamenja, da jih skušajo oblasti s silo izgnati iz tovarn.

Ko je včeraj policija aretirala šesdeset sedečih stavkarjev v neki veleklavnici in 150 žensk v tovarni za smodke, je rekel Homer Martin, predsednik Unita Automobile Workers uniije:

— Ta aretacije so nekakšna preprivava za napad na sedeče stavkarje v avtnih tovarnah.

E. Hall, drugi podpredsednik uniije, je pa izjavil: — Nedvomno bo proglašen generalni štrajk. V tem slučaju bomo mobilizirali od 150,000 do 175,000 mož, ki bodo branili tovarne, ako bodo skušali milicariji aretirati sedeče stavkarje.

Za torek je sklicana tukaj velika delavska skupščina, katere se bo po zadržilu Homera Martina udeležilo 175,000 avtnih delavcev.

Governer Frank Murphy, ki mora v teku treh mesecev že vdrugič posredovati v ogromni stavki, se je posvetoval z uradniki Chryslerjevih tovarn in uradniki uniije.

Po dolgem posvetovanju s policijskimi in sodnijskimi oblastmi je izjavil governer: — Mi organiziramo enotno fronto oblasti, čije svrha je vzdržati avtotriteto. Skrbeli bomo zato, da bodo zaščitene pravice državljanov.

Delavski voditelj Martin je zapretel z generalno stavko, če ne bodo takoj ponehali nasilni izgoni stavkarjev, in če se ne bodo policisti, ki so v več slučajih stavkarje pretepli, drugače obnašali. — Ako bo policija nastopila proti sedečim stavkarjem v Chryslerjevih tovarnah, bodo zastavkali tudi delavci pri General Motors, dasi je bila med njimi in General Motors šele pred dobrim tednom sklenjena zadovoljiva pogodba.

WASHINGTON, D. C., 21. marca. — Predsednik odbora za industrijsko organizacijo John L. Lewis in delavski podtajnik Edward F. McGrady sta v uradu delavskega departmanta skoro eno uro razpravljala o položaju "sedečih" stavke, zlasti o stavki v Chryslerjevih tovarnah. Po konferenci pa ni imel nobeden mnogo povedati.

McGrady je samo rekel, da sta mnogo razpravljala o stavki v Chryslerjevih tovarnah, da pa nista prišla do nikakega zaključka.

Delavska tajnica Miss Frances Perkins je zanikala poročilo, da je izdelala kak načrt za poravnavo stavke pri Chryslerjevih tovarnah.

"Governer Murphy ima položaj v svojih rokah in opravlja težavno delo s potrpežljivostjo in razumevanjem," je rekla delavska tajnica.

"Delavski departament ni izdelal nikakega načrta, da bi poravnal spor v Chryslerjevih tovarnah. Delavski departament samo sodeluje z governerjem Murphyjem."

Lahi so pometali proč svoje orožje

9 LETNO DEKLE POSILJENO IN UMORJENO

Nekaj ur po odkritem zločinu je policija aretirala italijanskega brivca, ki je strašno dejanje priznal.

V soboto zjutraj je opazil Kaiman Yalkovitz na stopnicah neke hiše v Brooklynu vrečo, iz katere se je cedila kri. Vrečo je razvezal ter opazil v nji truplo mlade deklice.

Policija je kmalu ugotovila, da gre v tem slučaju za devetletno Eimer Sporrer, katero so njeni starši šele lani privedli iz Nemčije v Ameriko.

Polijski zdravnik je dognal, da je bila udarjena štirikrat z tepim predmetom po glavi. — Zločinec, ki jo je posilil, ji je razklal lobanjo.

Preiskava je bila poverjena detektivu Wolterju, ki se je spomnil mladega brivca v bližini, kateri je bil pred tremi leti aretiran in obsojen na osemnajstmesečno ječo, ker je zlorabil neko mlado dekle.

Wolter je torej šel v brivnico Salvatorea Ossida. Brivnica je oddaljena le par blokov od kraja, kjer je bilo najdeno truplo.

Ossido je baš bril nekega gosta. Detektiv se je odpravil v zadnjo sobo. Tam je našel kladivo in sledove krvi.

Nato je aretiral brivca, ki je po kratkem obotavljanju priznal, da je prejšnji večer zabil deklico v zadnjo sobo, jo udaril štirikrat s kladivom po glavi ter jo posilil. Ponoči je zavezal truplo v vrečo in ga odnesel pred omenjeno hišo.

Državno pravdnštvo ga bo obtožilo umora po prvem redu. Njegov zagovornik bo skušal dokazati, da je Ossido slaboumen ter da ni odgovoren za svoje dejanje.

KITAJSKI ROPARJI V MANČUKUO

TOKIO, Japonska, 21. marca. — Neko poročilo iz Harbina v Mančukuo na Domei časniškarsko agenturo naznanja, da je 500 roparjev zavzelo utrjeno mesto Ilan, 100 milj severovzhodno od Harbina, da so zažgali javna poslopja in opleni-li mesto.

Japonci so se rešili v vojašnice. Vojaki so nato roparje pregnali; dva vojaka sta bila ubita. Število mrtvih civilistov ni znano.

En japonski vojak pa je bil ubit v boju z drugo skupino roparjev 80 milj severovzhodno od Mukdena.

Poročilo iz Tunhua pravi, da je 8 japonskih vojakov pregnalo izpred mesta 50 roparjev, od katerih jih je bilo 9 ubitih.

DNEVNIK PRIČA O LJUBEZNI MUSSOLINIJA

Madeleine de Fontanges se je 25-krat skrivaj setala z Mussolinijem. — Dnevnik vsebuje s t o strani.

PARIZ, Francija, 21. marca. — V svoj dnevnik, katerega je zaplenila pariška policija, je Madeleine de Fontanges zapisala, da je imela z Benito Mussolinijem 25 ljubavnih sestankov.

Madeleine je v sredo zvečer streljala na bivšega francoskega poslanika v Rimu grofa de Chambruna, ko se je ravno hotel odpeljati v Bruselj. Ustreliti ga je hotela, ker je — kot sama zatrjuje, — uničil njeno skrivno ljubavno razmerje z Mussolinijem. Iz dnevnika je razvidno, kako "nežen in ljubezni" je bil Mussolini do lepe Madeleine.

V vznešenih besedah popisuje v svojem 100 strani velikem dnevniku "nepopisljive ure", katere je doživela pri 25 sestankih z Mussolinijem v Venezia palači. Sestanke med njo in Mussolinijem je posredoval Dino Alfieri.

Včeraj je policija Madeleine de Fontanges peljala v njeno razkošno stanovanje, kjer na stenah visi mnogo Mussolinijevih slik, katere je njej posvetil Mussolini z besedami "Madam Madeleine de Fontanges — Mussolini."

Policija je v stanovanju našla dva revolverja in več sto ljubavnih pisem, katere je dobila de Fontanges od raznih francoskih visokih uradnikov.

USTAVA ŠČITI DELAVCA
TRENTON, N. J., 18. marca. — Na letni konvenciji Hčerke ameriške revolucije je govoril governer Harold G. Hoffman ter dejal, da je ameriška ustava najpomembnejši dokument v zgodovini in da štiti v prvi vrsti delavca.

NEMŠKI LETALEC VOHUN
BEZIERS, Francija, 21. marca. — Z aretacijo nekega nemškega letalca, ki se je spustil na tla blizu stranske ceste v južni Franciji, domneva francoska policija, da je odkrila dobro organizirano vohunsko družbo.

Kmetje v okolici Beziera se so videli, da se je nek letalec spustil na polje blizu ceste in je pričel govoriti z nekaterimi ljudmi, ki so sedeli v avtomobilu in ki so mu mahali z rokami, ko je bil letalec še v zraku.

Kmetje so poklicali orožnike. Predno pa so prišli, je avtomobil naglo odpeljal. Letalec je tekel proti svojemu aeroplanu, toda orožniki so ga prijeli, predno je mogel pognati motor.

ZMEDENA CERKVENA POSTAVA

Število duhovnikov v Mehiki določajo krajevne oblasti. — V nekaterih krajih so cerkve odprte, v drugih zaprte.

MEXICO CITY, Mehika, 21. marca. — Število duhovnikov določajo v Mehiki krajevne oblasti. V nekaterih državah je duhovnikom dovoljeno opravljati cerkvene obrede, v drugih državah pa je dovoljen samo po en duhovnik na 50.000 katoličanov, ali največ en duhovnik za 30.000 prebivalcev.

Po večini držav, kjer so cerkve odprte, duhovniki svobodno opravljajo cerkvena opravila ne glede na omejitve in oblasti jih pri tem ne ovirajo.

Največjo svobodo imajo duhovniki v glavnem mestu in v državi San Luis Potosi, medtem ko v državi Tabasco ni dovoljen noben duhovnik, če ni oženjen. V teritoriju Quintana Roo ni odprta nobena cerkev in ni vpisan noben duhovnik.

V državi Chihuahua postava dovoljuje enega duhovnika za 50.000 ljudi, toda poznejša postava dovoljuje samo enega duhovnika za celo državo. Iste razmere vladajo v državi Chiapas.

Razne države so večinoma sprejele proticerkvene postavbe pod predsedništvom Plutarca Elias Callesa; sedanji predsednik Lazaro Cardenas je glede cerkvene postave zelo popustljiv in je pred nekaj dnevi rekel časniškarskim poročevalcem, da ima cerkev v Mehiki popolno svobodo.

V resnici je Cardenasova vlada izročila cerkev krajevnim odborom in duhovnikom dovoljuje maševati. Predsednik Cardenas se bolj zanima za gospodarsko, kot pa za cerkveno vprašanje. Vendar pa je ostal pri svojem sklepu, da se duhovniki ne smejo mešati v politiko.

Mehiška vlada bo letos odprla 2000 šol za socijalistični pouk, prihodnje leto pa jih bo odprla še več. Nedavno so mehiški škofje pozvali stariše, da naj ne pošiljajo svojih otrok v socijalistične šole.

AVSTRILJSKO ČASOPISJE
PROTI NAZIJEM
BERLIN, Nemčija, 21. marca. — Nemški uradni krogi se zelo razburjajo vsled protinazijske kampanje avstrijskega časopisja. Nazijski krogi izražajo veliko presenečenje, ker skuša avstrijska vlada zagovarjati pisanje avstrijskih listov.

Nemci smatrajo to agitacijo za kršenje avstrijsko - nemškega sporazuma.

ŠTIRI ITALIJANSKE DIVIZIJE SO BILE POPOLNOMA PORAZENE

GUADALJARA, Španska, 21. marca. — Štiri italijanske divizije v armadi generala Franca so bile popolnoma porazene na fronti pri Guadalajari. Dva dni so Italijani v največji zmešnjavi bežali pred zasledujočimi republikanci, ki navzlic nepretrganemu prodiranju niso mogli dohiteti sovražnika.

Mesto za mestom je padlo republikancem v roke in republikanci so zopet osvojili skoro vse ozemlje, ki so ga izgubili v pričetku fašistične ofenzive proti Guadalajari.

Okoli Brihuege so Italijani pustili nad en milijon nabojev in velikansko množino drugega vojnega materiala. Metali so od sebe puške, maske in nabirtnike. Pustili so topove vseh velikosti, možnarje, nad 100 strojnice, na tisoče ročnih granat, na tisoče tovornih avtomobilov, motornih koles, traktorjev, velikanske zaloge živeža, obleke itd.

Republikanci, častniki niti ne vedo, kam je zbežala glavna italijanska armada. Ves vojni material je imel italijanske znamke; vsak mrtvec, vsak ranjenec, vsak ujetnik je bil Italijan.

Pri vsem tem, da je general Miaja pri Brihuegi izvojeval odločno zmago, svari svoje vojake, da naj ne bodo preveč navdušeni in jih le s težavo zadržuje, da se ne preneglajo z nadaljnjimi prodiranjem.

MADRID, Španska, 21. marca. — Italijani na celi fronti pri Guadalajari beže v divjem nemodu. Republikanci jih navzlic slabemu vremenu zasledujejo. Republikanci so pod zaščito 100 tankov od Brihuege na 30 milj dolgi fronti napredovali za 18 milj.

Nad tisoč Italijanov je dezeriral in se pridružil republikancem. Povedali so, da se jih bo predalo še več, kadarkoli se jim nudi prilika.

Pred svojim begom iz Brihuege je italijanski poveljnik general Mancini pustil pet zabojev listin. Med temi je bila tudi brzojavka, katero je Benito Mussolini poslal generalu Manciniju s križarke Pola na potu v Afriko in v kateri mu čestita k zmagi italijanskih divizij.

Brzojavka se glasi: "Na krovu Pole na potu v Libijo. Prejel sem vaše poročilo v zvezi z veliko bitko, ki je v teku pri Guadalajari. Dogodke bitke zasledujem z neomahljivim zaupanjem, kajti prepričan sem, da bo hrabrost naših legionarjev zlomila sovražnikov odpor."

"Zmaga nad mednarodno armado bo velik uspeh, posebno v političnem oziru. Povejte našim legionarjem, da vsako ure zasledujem njihove boje in njihovo trudo bo poplačan z zmagami."

Mussolini je brzojavko poslal 13. marca, ravno istega dne, ko so Italijani pri Trijuni doživeli prvi večji poraz.

FRANCOSKA
VLADA PROTI
FAŠISTOM

Vojaštvo patrolira po pariških ulicah. — Blum bo najbrže razpusil fašistično organizacijo.

PARIZ, Francija, 21. marca. — Vlada je na važnejših krajih Pariza postavila vojaštvo, da prepreči vsako obnovev komunističnih in fašističnih nemirov. Vojaštvo je bilo poklicano tudi iz drugih mest.

Vojaki so nastavljeni po ulicah in na Champs Elysee v svarilo komunistom in fašistom. Poglavitna naloga vojaštva je vzdržati red tekom pogreba šestih žrtve spopada med komunisti in fašisti v predmestju Clichy.

V poslanski zbornici so razširjene govorice, da namerava Blumova vlada razpusiti fašistično socijalno stranko, še predno bo poslanska zbornica razpravljala o izgradnji v Clichy.

Načelnik socijalne stranke, ki je nastala po razpusu fašistične stranke Croix de feu, polkovnik Francois de la Roquette je v francoskih listih objavil ostro svarilo proti razpustu svoje stranke.

NEMŠKI POSLANIK BO ODPOKLICAN

WASHINGTON, D. C., 21. marca. — Diplomati so izvedeli, da bo nemški poslanik dr. Hans Luther v kratkem odpoklican. Diplomatski krogi so mnenja, da je Luthrovo stališče postalo v Washingtonu nevdzdržljivo vsled diplomatskih dogodkov, ki so sledili govoru newyorškega župana La Guardia, ki je ostro napadal kanclerja Hitlerja.

Luther je v 2 tednih trikrat protestiral pri drž. tajniku proti napadom župana La Guardia na kanclerja Hitlerja.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
315 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

PROTINEW DEALU

Rooseveltovi nasprotniki so lani pred volitvami ustanovili razne "legije", "družbe" in "federacije", hoteč zbuditi v javnosti vtis, da je v teh "legijah", "družbah" in "federacijah" veliko število Američanov.

Najbolj značilen primer je bil "Farmers' Independence Council", ki ga je financiral Liberty League.

Navzlic temu je pa Roosevelt zmagal ter začel predlagati in izvajati drastične reforme.

Največ nasprotstva se je pojavilo proti njegovemu predlogu, da je treba najvišje sodišče reformirati.

V zadnjih treh tednih so se pojavile tri nove organizacije, ki so vse dobro financirane. Eni med njimi načeljuje znani izdajatelj časopisov Frank Gannett.

Organizacija nabira nove člane in razpošilja okrožnice, s katerimi skuša zaplesti plemenska in verska vprašanja v zadevo najvišjega sodišča. V okrožnicah so citati iz komunističnega glasila "Daily Worker", ki naj bi prepričali javnost, da je predsednik komunist.

Proti predsedniku so uvedli tako podlo borbo, kakršna smo bili priča lansko jesen.

Toda 3. novembra se ameriški narod ni dal zavesti. Tudi sedaj se ne bo dal.

Namen te gonje je jasen: Porušiti New Deal.

ZA ABESINJO — ŠPANSKA

Na španski zemlji divja vojna med Španci in Italijani. Ta vojna ni bila formalno napovedana. No, saj tudi Japonci niso napovedali Kitajski vojne, predno so vdrl v ozemlje, ki je znano sedaj pod imenom Mančukuo, in Italijani se osvojili Abesinijo brez vsake vojne napovedi.

Res je, da se na obeh španskih frontah bore tudi Rusi, Francozi in Američani. Res je nadalje, da pomaga Nemčija fašistom, Rusija pa vladni stranki z municijo, orožjem in provoltajci.

Toda italijanska intervencija gre dalje. Italija je v resnični vojni z madriško vlado. Najmanj polovico vojaštva, s katerim razpolagajo španski fašisti, tvorijo Italijani in Maročani.

Kakšnega pomena je v takem slučaju Kelloggova pogodba, kje so principi nevtralnosti?

Lige narodov sploh ni treba omenjati, ker je že zdavnaj nehala živeti.

Kaj je z mednarodno blokado, čije svrha je bila udeležiti princip nevmešavanja?

Ameriška vlada je prepovedala pošiljati orožje zakonito izvoljeni španski vladi, ker je zapletena v vojno.

Edino prav in pošteno bi bilo razširiti tudi na Italijo sličen embargo. Kajti država, ki je poslala 50,000 svojih vojakov v vojno na tuje ozemlje, lahko vse prej poudarja kot pa svoje nevtralnost.

Naturalizacije 1. 1936.

Pojemanju priseljevanja, ki se pojavilo od leta 1936 naprej, ni sledilo enako pojemanje v prejetanju ameriškega državljanstva. Narobe, zanimanje za naturalizacijo je stalno rastlo. Leta 1936 je bilo vloženih več prošelj za prvi, kakor tudi za drugi papir, nego v kateremsi bodi letu po 1929, pa več državljanov je bilo podeljenih nego v kateremsi bodi letu po 1931. Tekom prvih štirih mesecev tekočega fiskalnega leta (fiskalno leto 1937 pomenja doba od 1. julija 1936 do 30. junija 1937), bilo je vloženih skoraj dvakrat toliko prošelj za prvi papir kot v isti dobi prejšnjega fiskalnega leta, enako pa tudi vložena več prošelj za drugi papir in tudi več državljanstev je bilo podeljenih.

Po nedavno priobčenem letnem poročilu delavskega tajnika, večina prošelj za državljanstvo niso novejši priseljenici, marveč taki ljudje, ki se že daljše časa nahajajo v Združenih državah. Poročilo poudarja, da "je več razlogov, zakaj inozemci, ki so bili uprjezi indifferenčni napram naturalizaciji, sedaj prosijo za isto, ali najvažnejši razlog je gospodarski pritisk in strah pred morebitno neprijateljsko zakonodajo."

Leta 1936 je bilo vloženih 148,118 prošelj za prvi papir in 187,127 prošelj za državljanstvo (drugi papir), izdanih pa je bilo 141,265 državljanstev. To je znaten porastek nad prejšnjim letom. V istem letu je bilo odbitih 3,124 prošelj za naturalizacijo. Odbitih je bilo torej manj kot dva odst. od vloženih prošelj. Na zahtevo federalne vlade so sodišča vničila 1,016 državljanstev, ki so bila pridobljena na prevaran način.

V zvezi z nedavno preiskavo goljufij pri naturalizaciji, ki je bila izvedena v New Yorku, bilo je do konca fiskalnega leta 1936 vničenih 25 državljanstev, pri čemer je bilo 396 sličnih slučajev so še v teku. Drugi rezultati

te preiskave do 30. junija 1936 so bili, da je bilo obtoženih 105 oseb, od katerih je bilo devet obsojenih, 66 se je priznalo krivim, eden je bil oproščen proti enemu je bilo ustavljeno postopanje in 19 slučajev še ni rešenih. Povrh tega 17 vladnih uradnikov je bilo odpuščenih ali so zapustili službo, ko so bili pod preiskavo, in je bilo uvedeno deportacijsko postopanje proti 210 inozemcem.

PROBLEMI PRISELJENCA.

Starost za pokojnino v Pennsylvaniji.

VPRAŠANJE: Star sem 66 let in stanujem v državi Pennsylvaniji več kot 30 let. Nimam nikakih sredstev za obstanek. Morem-li zapolniti za starostno pokojnino?

ODGOVOR: Pennsylvanija je ena izmed mnogih držav, ki so sprejemile starostni rok za pokojnino od 70. na 65. leto starosti, da na ta način vzadovolji zahteve am federalnega zakona za socialno varnost. Ta sprememba pa ne stopi v veljavo do leta 1940.

Brezplačna pomoč za naturalizacijo

VPRAŠANJE: Imam precej težav glede pridobivanja državljanstva, ki jih morem raztolmačiti le v svoji materščini. Kje naj dobim nasvet v tem pogledu? Živim v našem kraju, kjer ni nikake organizacije, ki bi se bavila z naturalizacijskim poslom.

ODGOVOR: Pišite v svojem jeziku na Foreign Language Information Service, 222 Fourth Ave. New York City, in priložite kolkovano in adresirano kuverto. Naturalizacijski nasvet FLIS-a je povsem brezplačen.

Imamo v zalogi
BLAZNIKOVE
Pratike

za leto 1937

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

ALI VAS BOLI GLAVA?—VARUJTE SE!

Piše Dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York.

Glavobol utegne biti provzročen od jako mnogih stvari — resne bolezni, manjše bolezni, vpliva okolisa ali pa celo od prav navadne hudomušnosti telesa. Večji del glavobolov pa izvira iz dejanskih vzrokov. Niso sami na sebi nikaka bolezen, marveč so znaki, da ni vse v redu. Z drugimi besedami so simptomi in prav radi tega jih ne smemo ignorirati in, ako glavobol nadaljuje, najboljšje je, da vprašamo zdravnika za nasvet.

Požirati pille in praške, oglašene kot "lek proti glavobolu", more v najboljšem slučaju le začasno olajšati bolečino. Ali ti leki ne segajo do temeljnih neredov, ki so odgovorni za glavobol, utegne biti posledica kakor organske bolezni živcev ali možganov. Na drugi strani zdravniki utegne ugotoviti, da je glavobol povzročen od kakor abnormalnega stanja očesa ali ušesa. Odkril pa bo, kje je nered, za katerega je glavobol le varnostni signal.

Kadar telo dobro deluje, ni nikjer nikake bolečine; le tedaj, ko nekaj ni prav, telo objavi svoj varnostni signal — bolečino. Seveda imamo tudi migreno, ki se razlikuje od običajnega glavobola v tem, da je tajinstvenega izvira in se redno ponavlja. Zdravstveni svet mnogo razmišlja o tej bolezni, ali sigurne leki ni bil še odkrit. Migrena navadno začneja v mladih letih in v splošnem nadaljuje do poznih srednjih let, so pa tudi izjeme.

NAJVEČJA MESTA
NA SVETU

London je še vedno največje mesto na svetu. Šteje 7,742,212 prebivalcev. Takoj za njim New York s svojimi 7,065,092 prebivalci. Na tretjem mestu po velikosti vелеmest pa je že japonsko glavno mesto Tokio, ki ima 5,311,000 prebivalcev. Za njim pa pride zopet ameriško vелеmesto Chicago s 4,364,755 prebivalci. Četrto mesto po velikosti je Berlin, ki šteje danes 4,288,314 duš, medtem ko ima francosko glavno mesto Pariz danes 3,783,000 prebivalcev. Šanghaj ima dandanes 3,808,764 prebivalcev, med njimi 68,814 tujcev. Na sedmem mestu je rusko glavno mesto Moskva, ki šteje 3,662,000 duš.

LJUDSTVO BREZ JEZIKA

V močvirnih samotah veletoka Amazonke v južni Ameriki so raziskovalci odkrili neko ljudstvo, ki baje nima svojega jezika ter se sporazumeva le z redkimi znaki in zlogi. Kakor poročajo ameriški znanstveniki, ki so te kraje prepotovali, se to ljudstvo, ki spada k indijanskemu plemenu, imenuje Qunrun-gua. Tako pa se imenujejo sami, ampak so jih tako imenovali drugi Indijanci, ki prebivajo v njihovi sosesčini. Njihovi sosedje so jih tako imenovali po tistih redkih glasovih, ki jih slišijo od njih. Ta indijanski rod je zelo plašen — ter do največ skrajno nezaupljiv.

Med tem imajo vso druga indijska plemena za svoja bivališča koč in pa višee postelje, vsega tega to ljudstvo ne pozna. Njim zadošča, če nekaj listja spleto za silo ter obesimo nad seboj. To je njihova streha. Kadar pa hočejo ležati, listje razprostoro po tleh in postelja je narejena. Pravega jezika niti nimajo. Svoja čustva izražajo pač z nekakimi človeškimi glasovi, vendar kaj drugega si nimajo povedati. Kadar so jezni in nejevoljni, takrat izpregovore besedico "Hututu" in sicer jo izpregovore — kako živčajoče. Pri tem pa z leve nogo udarjajo ob tla.

Tako ameriški znanstveniki, Morda pa ti može tega ljudstva niso znali pridobiti, da bi se bili z njimi lahko kaj več ukvarjali. Morda bi bili odkrili vendarle kaj več besed. Ljudstvo brez jezika je namreč nekaj nemogočega.

OD SMEHA GA JE ZADELA
KAP.

V San Remu se je zgodilo, da se je nekdo nasmejal dobesedno do smrti. V neki družbi so si moški pripovedovali vsakovrstne dvotipe. Eden izmed teh je moral biti posebno dober, kajti gostitelj se je začel smejati in se je smejal, ne da bi se mogel ustaviti. Nenadno pa se je zgrudil. Poklicali so zdravnika, ki je mogel ugotoviti, samo to, da je moža od smeha zadela kap.

NAROČILA

za MOHORJEVE KNJIGE in KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1938 sprejemamo. Oni, ki nam pošlje za Mohorjeve knjige \$1.25 ali \$1.25 za Vodenike, bo dobil knjige iz domovine naravnost na svoj naslov.

Peter Zgaga

Neki francoski pisatelj je vedel tole povedati o ženskah:

— Okovi zakonskega jarma so tako težki, da jih morata nositi dva, včasih tudi trije.

V ljubezni je zadnji zbogom, samo tisti, ki se ne izgovori.

Zelo pogo-to nas vzpodbudi žena k velikim podvigom, pa nam sama prepreči dosege teh visokih ciljev.

Na vsakih 10,000 moških odpade 7000 do 8000 takih, ki ljubijo ženske. 500 ali 600 takih, ki ljubijo samo žene in eden, ki ljubi eno ženo.

— Predno človek ljubi, hoče ljubiti.

Ženske ne mislijo na nič, ali pa na kaj drugega.

Moški imajo lahko vedno pravico govoriti slabo o ženskah, nikoli pa nimajo pravice govoriti slabo o kateri izmed njih.

Med vsemi neumnostmi, ki jih mora napraviti človek v življenju, je zakon k sreči edina, ki se ne da vsak dan ponoviti.

Samo tam kjer ženska prav nikoli ni ljubila, se pripeti, da ne ljubi več.

Samo stare ženske se ne starajo.

V sv. pismu je žena tisto, kar je Bog nazadnje ustvaril, saj se ji pa tudi pozna, da je bil že utrujen.

Tukaj je pa primer današnje ljubezni.

— Ali sem jaz res edini moški, katerega si kdaj ljubila? — je vprašal zaljubljen mladenič kraljice svojega srea.

Nekoliko je pomislila in prepričevalno odgovorila: — Ne, edini nisi, pač mi pa izmed vseh še najbolj ugajaš.

Zdravnik je rekel rojaku, ki je prišel po štirinajstih dneh k njemu:

— Ne bo nič prijatelj, če se ne boste držali mojih navodil. Zopet ste pili, dasiravno sem vam zadnjič prepovedal vsako pijačo. Zakaj ste pili?

— Zato, — je odvrnil rojak, — ker sem mislil, da je zdravniška veda v zadnjih štirinajstih dneh že toliko napredovala, da ga smem zvrniti par kozarec.

Zbirali so se k poroki. Moški in ženske v praznični obleki. Dva moška sta bila posebno elegantno oblečena — ženin in nevestin oče.

— Kateri je ženin in kateri je nevestin oče? — je vprašala radovedna ženica svojega moža.

— Ženin je tisti, ki se žalostno drži. Oni poleg njega, ki se tako naširoko krohota, je nevestin oče. Neizmerno je namreč vesel, da se bo svoje bčere iznebil.

V sredo, na dan irskega patrona sv. Patrika so privedli newyorški policisti na policijsko stražnico štiri pijance.

Sodnik, dober Irec, se je baš odpravljal na parado.

— Kateri dan je danes? — je vprašal lahkoživček.

Trije so mu odgovorili: Sv. Patrik je.

Četrty je pa rekel: — Danes je sredo.

Prve tri, ki so se pisali John Jacobini, Arthur Deutscher in Frank Kozlowsky, je opustil. Četrtega, ki se je pisal Patrick O'Brien, je pa pridržal v ječi.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO			V ITALIJO		
Za \$ 2.55	Din. 100		Za \$ 6.50	Lir 100	
\$ 5.00	Din. 200		\$ 12.25	Lir 200	
\$ 7.50	Din. 300		\$ 30.00	Lir 500	
\$ 11.70	Din. 500		\$ 57.00	Lir 1000	
\$ 23.00	Din. 1000		\$ 112.50	Lir 2000	
\$ 45.00	Din. 2000		\$ 167.50	Lir 3000	

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeni, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za tupo vilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.50
\$15.—	\$15.—
\$20.—	\$21.—
\$30.—	\$31.50
\$40.—	\$41.50
\$50.—	\$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju tupo vilo v dolarjih.

NOVNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

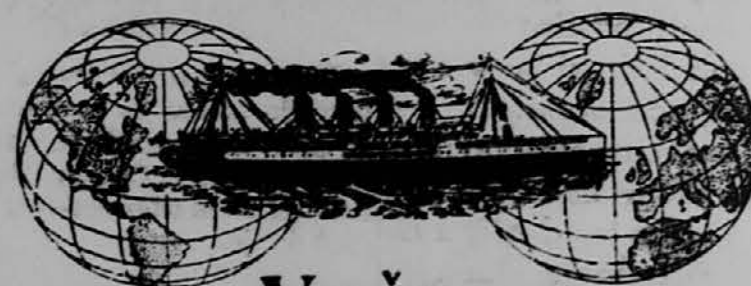
315 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

V SPOMIN BELGIJ SKEMU KRALJU

Vojski garnizije v Namuru se udeležujejo svečanosti za pokojnim belgijskim kraljem. Na kraju, ki je zaznamovan z belim križem, je padel kralj pred tremi leti s skale in se ubil.

Važno
za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vred naše dolgotrajne skušnje Vam zameramo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vam pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizirje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

E. WURM:

GIORANII DE JOOS

Gioranii de Joos je kakor da mon tiščal s svojo pestjo prepele rodovitne njive Vlaške in je izvajal pravo in nepravo po postavah svoje duše. A v tej duši je bilo vse črno in kmetije so dejali, da bi bilo v njej prostora za trikratni pek in sploh niso imeli dovolj besed, ki bi bili mogli z njimi zadostno izraziti gredo in hudočijo tega bojarja.

Nedaleč od Jalomice ob akacijevem gozdiču je stal mali gradič Gioranii de Joosa in okrog graščine so bila hlevska poslopja in kašče in ropotarnice. Tu ni nikoli zmanjkalo zaloga in hlevi so bili vedno polni živine. A Gioranii de Joos ni bil tak marljiv in pameten gospodar, da bi bil zaradi tega tako premožen. Vsega si je krivično nagrabil in naropal. Bil je hudoben ropar pleniškega stanu in tako je s svojim strahotnim ravnanjem oplašil ljudi po vsej širni pokrajini, da so občutili nekaj skrivnostnega v njegovem početju in se niso nikoli zoperstavili, kadar je prihajal k temu ali onemu.

Večkrat je prav do zadnjega hupa čakal in prežal in tako uspal kmetje v upanju, da jim bo pustil sadove njihovih njiv. Tedaj pa je prišel Gioranii de Joos — mogoče le za dan prej, preden so mislili sami odpeljati pridelke v svoje domove. — In v roki je vihlet jahni bič, ki so se ga vsi tako bali, in s seboj je privedel hlapce svoje majerije in imeli so s seboj vse poljsko orodje in vozove z volovsko vprego — in izginil je do večera ves njihov tobak in odšla je vsa turščica k njemu. Če je potem jokaje šel kmet tistega polja k okrajnemu glavarstvu, da se pritoži, so mu vedno dejali: Pazi se, vesel bodi, da ti bojar sploh pustil njive za lastnino, saj so po urbarjih pravadne dobe samo njemu zapisane, saj je vse, vse njegovo, kamor le seže oko!

A kmetje niso bili bojarju ni ti najemniki ne; bili so mu hlapci, ničvedni upravitelji njegove zemlje, kjer so strahoma ždeli z mislijo, da je vse njegovo. Tudi po denar je hodil Gioranii k njim z isto zahtevo, s kakršno je dal oropati njih njive. Zmeraj je prijezdil v divjem skoku in vselej so vaščani, ki so poznali udarec kopit njegovega konja, pobledeli ko zid. S po-

rogljivim grohotom je stopil okoli takih priliki v hišo svoje žrtve, dal si prinašati na mizo jedače in pijače in je mimogrede omenil kako število. To število je pomenilo vsoto denarja, ki ga je zahteval. Dotični kmet je najbolje storil, da je stopil k skrinji, ki jo je vzdihovaje odprl in je položil denar pred ohologa oblastnika.

Ljudje, ki sami ne znajo priti do svojih pravic, tudi niso deležni spoštovanja svojih lastiteljev. Če so to moški, slišijo porog in zasramovanje, če so ženske, si ne bodo nikoli sveste svoje časti. Saj je Gioranii de Joos tolikokrat pozval kmetice k sebi na grad. "Prinesite mi sadja!" je dejal. Ženske pa so vedele, kaj to pomeni. Seveda, le preizkušene ženske spoznajo že iz ene besede, kaj zahteva kak oholi mogočnik od njih. Mladenke tega še ne morejo razumeti.

Nekoč je Gioranii de Joos jahal skozi vas in je srečal dekleta, ki se mu je plašno umaknile in zardela, ko jo je jezdec hudobnega orlovskega obraza presunljivo pogledal. In že je stekla v eno izmed nizkih, kmečkih hiš.

Bojar se je obrnil in videč nekoga starega v bližini, ga je narhulil:

"Ali ste videli dekleta, ki je šla v hišo?"

"Videl."

"Kdo je to?"

"Marivara Guip, hči Kserkse Guipa."

"Poklič jo!"

Starec je odšel v hišo. Bojar je čakal. Čez čas sta prišla z bajte dva kmeta, a nobeno deklet. Gioranii je zardel od jeze ko kuhan rak. "Nisem te poslal po ta dva!"

"Jaz sem Kserkse Guip."

"Kaj hočeš?"

"Moja hči ne more priti."

"Pravkar je stekla notri. Ali ne zna več hoditi?"

"Ne more priti ven, ker ji je Gica Lecilu prepovedal."

"Kdo je Gica Lecilu?"

"Ženin moje hčere."

Bojar je pozabil na svojo jezo in se je okrutno namuznil. Skočil je s konja, odrinil oba kmeta in stopil v hišo Kserkse Guipa.

Mlad kmet, krepke postave, in tmastega obraza mu je na pragu zastavil pot. Spet je zavrelo v Gioraniiju. Že je hotel

dvigniti roko z bičem, vendar je sprevidel, da je fant pripravljn za boj, a kako bo vnaprej presodil, česa sta divjost in moč zmogni?

Bojar je oholo in zaničljivo pogledal mimo možakarja v kotu hiše plašni obraz Marivare Guipove. Gioranii ji je govoril:

"Zakaj ne prideš ven, če te kličem?"

"Ker je moja a ne tvoja, bojar!"

Poln srda in najhujše sposobnosti je plenič slišal te samozvestne besede podložnika. Gior-

ranii je zaškrtal z zobni, zavibtel je bič, da je švistnilo po zraku, bilo je, ko da ta glas naznanja neusmiljeno kazn. A spet je bojar pogledal kar mimo Lecila in je zaplčil oči v Marivaro. Oblastno, trdo in hudobno mu je zvenel glas, ko je dejal: "Jutri opoldne mi prineseš dve najlepši ljubenici z njive svojega očeta. Točno pridi, a v lepši obleki, v kakršni si sedaj."

Naglo se je obrnil in njegove skrivljene, dolge ptiče noge so ga hitro odnesle h konju in pustivši oblake prahu nad ponizanimi ljudmi, je ko blisk odvihel in izginil.

A to pot ni strah podrl n-pora kmetov. Preveč sveta je bila Gici Lecilju nedolžnost njegove neveste, preveč dobro je vedel, kaj namerja bojar z njo. Rohneče je Gica prepovedal dekletu iti jutri ali kdajkoli v grad. "A to se pravi," je zastokal Kserkse Guip, "da bo bojar s silo prišel do svoje"

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Vohunstvo iz zraka.

K n-trelitvi zadnjega upornega abesinskega vojskovodje, rasa Desta, se italijanski listi še vedno vračajo in ob tej priliki poročajo tudi o tem, kako je Graziani med vojno prisluškoval brezličnim pogovorom, ki jih je imel neguš z rasom, svojim zetom.

"Corriere della Sera" piše, da je dobro urejeni Grazianijevi poročevalni službi uspelo že v novembra 1935. izslediti brezlično postajo rasa Desta. Majorju Mazziju, ki je bil prideljen takratnemu gen. Grazianiju, pa je uspelo, da je uganil "prilicno preprosti" ključ za tajne pogovore med obema abesin-kina mogotcema. Major Mazzij je imel veliko veselje s tem, da je Grazianiju vsake jutro pri zajtrku serviral tako rekoč najnovejše in tudi najbolj avtentične veste o gibanju vojske rasa Desta. Ne da bi ras to najmanj slutil, je bil poveljnik italijanske armade na južnem bojišču torej stalno in najbolj pončen o njegovih namerah.

Tako so zvedeli Italijani "iz zraka", da je Desta s 35.000 možmi na poti iz Irgalema v Dolo in da namerava Italijane napasti 7. decembra. Graziani se je smehljaj. Imel je cel mesec časa, da se pripravi. Iz Adis Abebe je neguš svetoval svojem zetu naj koraka s svojimi četami tako, da bo čim bolj skrit pred italijanskimi letalci. Ras Desta je odgovoril:

po radiu: "Za naš pohod sem prvotno odredil vsakodnevno korakanje od 15. do 21. Po nasvetu našega Velikanstva sem sedaj ukazal korakanje le od 17. do 22. Neguš pa je bil ne zaupljiv in je 14. novembra brzojavil: "Tvoje čete naj stopajo le v redkih črtah. Tudi taborišča naj bodo majhna in razdeljena na veliko ozemlje. Sotore in obleke pobarvajate rdeče in rumeno, da jih bo od zgoraj manj videti."

Graziani je vse to poslušal seveda z največjim zadovoljstvom. Njegova zračna brodogoja se je prešla natančna povelja. Odletela so in so znala Abesince odkriti tudi v njih skrivališčih. Ob koncu decembra je Graziani zvedel na isti način, da je ras Desta sporočil neguš, da na ofenzivo ne more več misliti in da se mora umakniti. Neguš ga je 10. januarja tolažil: "Če svojih sedanjih položajev ne moreš več lahko braniti, umakni se na tiste, ki so zadaj in ki jih je lažje skrivati. Sporoči mi, s koliko možmi se razpolagaš."

Na ta način se je Graziani prvi seznanil z rasom Desta, dokler ga ni uničil. Mož, ki je sedaj na Grazianijevu povelju vodil ustrelitev zadnjega upornega abesinskega poveljnika, je stotnik Tucci, poveljnik oddelka domačinov. Tucci spada med tiste kolonialne častnike, ki jih je Graziani sam temeljito vzgojil za kolonialno vojno.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

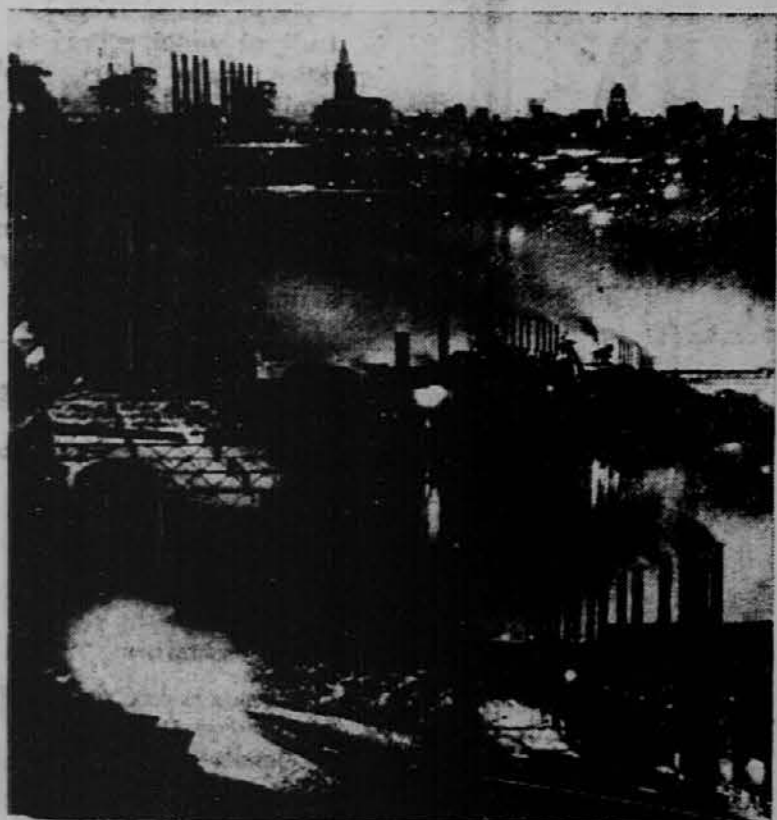
216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in .... Poučni Spisi

- AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER.** — Trda vez. 279 strani. Cena 1.40
Črna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni.
- AMERIKA IN AMERIKANCI.** Spisal Rev. J. M. Trunk. 608 strani. Trda vez. Cena ..... 5.—
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga narodne ustanove. Bogato ilustrirano.
- ANGLJSKO SLOVENSKO BERICLO.** Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena ..... 2.—
- BURSKA VOJSKA.** 95 strani. Cena 40
- BONTON.** 280 strani. Cena 1.50
Knjiga o lepem vedenju, goverjenju in oblačenju v zasebnem življenju.
- BODOČI DRŽAVLJANI naj naroče knjižico** — "How to become a citizen of the United States".
- STATES.** V tej knjiži so vsa pojasnila in zakoni za naseljenice. Cena 50
- BREZPOSELNIŠTVO IN PROBLEMI SKREBTVA ZA BREZPOSELNE.** 75 strani. Cena 35
- CERKNIŠKO JEZERO IN OKOLICA.** Spisal M. Kabač. Trda vez. 75 strani. Cena 1.20
V knjiži je 21 slik in en zemljevid. Zgodovina in pripraveke o naravnem čudu, kakršnih je le malo na svetu.
- DENAR.** Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Cena 80
Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju.
- DOMAČI ZDRAVNIK.** Spisal S. Kneipp. 240 str. Trda vez. Cena 1.25
Navodila slovitega župnika, ki je zdravljal različne bolezni z navadnimi pripomočki. Opis bolezni. Slike.
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK.** Spisal Franjo Dolar. 8 slika. 278 strani. Cena 1.25
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK.** Spisal Franjo Dolar. 278 strani. Cena trda vez. 1.50
broš. 1.25
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca: opis raznih bolezni in zdravljenje; j.
- DO GRHIDA DO BITOLJE.** 1st strani. Cena 70
Zanimiv potopis s slikami o tistih krajeh naše stare domovine, ki so Slovincem le malo znani.
- GOVEDOREJA.** Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slika. Cena 1.50
- GOSPODINJSTVO.** Spisala S. M. Purgal. 8 slika. 296 strani. Cena 1.20
Knjiga se odlikuje po svoji izbrani vsebini in veliki koristi, ki jo nudi ženam in dekletom v vseh vprašanjih gospodinjstva.
- GOSTILNE V STARI LJUBLJANI** 51 strani. Cena 60
Podroben opis starih ljubljanskih gostiln, s katerimi je v gotovi meri zvezana zgodovina slovenske prestolice.
- IZ TAJNOSTI PRIRODE.** 83 strani. Cena 50
Poljudni spisi o naravoslovju in zvezkoznanstvu.
- IZBRANI SPISI ZA MLADINO.** Spisal Franje Levstik. 220 strani. Cena 90
Levstik. 220 strani. Cena broš. 1.10
- JUGOSLAVIJA.** Spisal Anton Melik. Prvi in drugi del obsegata 321 strani.
Cena: I. Del ..... 30.—II. Del ..... 30.—
Zemljepisni pregled; natančni podatki o prebivalstvu, gorah, rekah, poljedelstvu.
- KOKOSJEREJA.** Sestavil Valentin Razinger. 64 strani. Cena trilev. 50
broš. 35
- KRATKA SRBSKA GRAMATIKA.** 68 strani. 30
- KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV.** 95 strani. Cena 30
- KNJIGA O LEPEM VEDENJU.** (Urban.) Vez. 352 strani. Cena 1.25
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU.** 111 str. 50
- KUBIČNA RAČUNICA.** Trda vez. 144 str. Cena 75
Navodila za izračunavanje okroglega, zvezanega in tesnega lesa.
- LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI.** poezije. 306 str. Cena 70
- LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI.** 332 strani. Cena 70
V teh treh knjižah je zbrano vse književno delo našega velikega kritika, pesnika, pisatelja in leksikologa.
- LJUDSKA KUJARICA.** najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50
- MISTERIJ DUŠE.** Spisal dr. Franc Goestl. — 275 strani. Cena ..... 1.—
Razprava o blažnosti in poslednjih plančevanja.
- MATERIJA IN ENERGIJA.** Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slika. 190 strani. Cena 1.25
Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno pisana razprava o izjemnih moderne znanosti.
- MLEKARSTVO.** Spisal Anton Perc. 8 slika. 168 strani. Cena ..... 1.—
Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh.
- NAJVEČJI SPISOVNİK.** 150 strani. Cena 75
Knjiga vsebuje veliko zbirko ljubavnih in ženskih pisem.
- NASVETI ZA HIŠO IN DOM.** 410 strani. Cena 1.—
Ta knjiga nudi nasvete, kako ravnati v raznih vprašanjih in neprilikah, ki se dnevno pojavljajo v delokrogu gospodarja in gospodinjice in je torej vest svetovalec v vsakem domu.
- NAROD, KI IZUMIRA.** 101 strani. Cena 40
Poljuden opis najsevernerega naroda na svetu, njegove jezge in navade.
- NAŠA PRVA KNJIGA.** Spisal Pavel Miere. 60 strani. Trda vez. Cena 75
To je nekak slovenski abecednik, sestavljen po vzoru ameriških učnih knjig. 8 slika. Primerno za otroke, katere hočete naučiti slovenskega pravopisa.
- NAŠE SKRODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI.** Opisal Fran Erjavec. 224 strani. Broš. 40
- NOVA VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA** 308 strani. Cena 1.50
To je najpopolnejša sanjska knjiga, sestavljena po najboljših arabskih in egiptovskih virih. 8 slika.
- VELIKA SANJSKA KNJIGA.** 8 slika. 256 strani. Cena 90
- SANJSKA KNJIGA.** 8 slika. 100 strani. Cena 60
- OB 50-LETNICI DR. JANEZA EV. KREKA** — 94 strani. Cena 25
Napisano v spomin možu, ki je prvi med nami uspešno propagiral veliko idejo jugoslovanstva.
- OBRTNO KNJIGOVODSTVO.** 258 strani. Vez. 2.50
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo.
- ODKRITJE AMERIKE.** spisal H. MAJAH. Trije deli: 192, 141, 133 strani. Cena mehko vez. 50
Cena vezano 60
Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih.
- PRAVILA ZA OLIKO.** 142 strani. Cena 65
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE** Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Cena 70
Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije.
- RUSKI REALIZEM.** Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. Cena 1.50
V knjiži so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrsne ruske struje.
- SLOVENSKA KUJARICA.** spisala S. M. T. Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA. 728 strani, lepo trdo vezano. Cena ..... 6.—
- STANLEY V AFRIKI.** 122 strani. Cena 50
Doživljaji slavnega raziskovalca, ki je prvi raziskal "črni kontinent".
- SPOMINI.** (Spisal Jože Lavtžar.) 243 strani. Cena 1.50
V tej knjiži staja naš znani potopisec župnik Lavtžar spomine na svoja brezštevilna potovanja.
- SPOŠNI PODUK, KO OBEDELovati IN IZBOLJŠATI POLJE, TRAVNIKE IN VRTOVE** Cena broš. 50
- SVETO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZAKONA.** 799 in 233 strani. Trda vez. Cena 3.—
- SLOV.-ANGLJSKI IN ANGLJSKO-SLOVENSLOVAR.** 148 strani. Cena 90
- SLOVENSKA KUJARICA.** spisala S. M. Felcica Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA. — Obsega 728 strani, slike. Cena trdo vezano 6.—
- SPRETNJA KUJARICA.** 248 strani. Vezano. Cena 1.45
V knjiži je nad šeststo največjevalnih kuharskih navodil.
- SPOL, LJUBEZEN, MATERINSTVO.** Cena 50
Knjižico je spisal prof. dr. Zahor ter je namenjena dekletom v starosti štirinajstih let.
- UMNI ČEBELAR.** Spisal Frank Lankmayer. 168 strani. Cena trdo vez. 80
Vse podrobnosti o gojenju čebel, prehrani in o čebelnikih; slike.
- UČNA KNJIGA LAŠKEGA JEZIKA.** 147 str. Cena 60
Knjiga vsebuje tudi slovnico in kratak slovar.
- UČBENIK ANGLJSKEGA JEZIKA.** — Slovnica in slovar. 295 strani. Cena broš. 1.25
Vezano. 1.50
- UMNI KMETOVALEC.** Spisal Franje Povše. Cena broš. 50
- UVOD V FILOZOFIJO.** Spisal dr. Franje Veber. 352 strani. Cena 1.50
- VOŠČILNA KNJIŽICA.** 93 strani. Cena 50
Zbirka voščilnih listov in pesmi k godovom, novemu letu in drugim prilikam.
- VOJNA Z JUGUROTO.** 123 strani. Cena 50
- VALENTINA VODNIKA IZBRANI SPISI.** — 100 strani. Cena 30
- VALENTIN VODNIK SVOJEMU NARODU.** — 48 strani. Cena 25
V prvi knjiži so pesmi in basni, dočim ga nam je v drugi knjiži predstavil Vodnika dr. Ivan Pregelj kot pesnika, zgodovinarja, govornika, glasbenika in častnika.
- VODNIKOVA PRATIKA za leta 1927.** 128 str. Cena 50
Zbirka zanimivih spisov, ki so trajnega pomena.
- VODNIKI IN PREROKI.** 128 strani. Cena 60
Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjepis mož, ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz suženjstva v svobodo.
- ZNANSTVENA KNJIŽNICA.** 78 strani. Cena 35
Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kozakov.
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA.** 62 strani. Cena 40
V knjiži najdeš v lepem redu omenjeno vse, kar potrebuješ, da si obraniš in popraviš svoje zdravje.
- ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH, SRBIH IN HRVATIH.** 137 strani. Cena 1.90
Znamenito delo našega znanega umetnostnega zgodovinarja Josipa Mala. V knjiži je 67 krasnih slik.
- ZDRAVJE MLADIH.** 147 strani. Cena 1.25
Higijena doma in v šoli. Opis bolezni pri mladini.

PREPREDENA STAVKA V INDUSTRIJI JEKLA

John L. Lewis, predsednik odbora za industrialno organizacijo, in Myron Taylor, predsednik upravnega sveta United States Steel korporacije, imata največ zaslug, da je bila prepredena stavka v industriji jekla. Družbe so povišale jeklarjem plače in skrajšale delovni čas. Sredi je pogled na velike jeklarne v Clevelandu.

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

○●●●●(24)●●●●○

Pri velikem, odprtem oknu vidi stati nekega gospoda. Še ne pritisne prsta na električni zvonec, ko se vrata že odpro. V veži jo nek gospod naglo vpraša: "Ali ste mi prinesli listino?"

Helga prikim. Opazi, kako se gospod oddaljuje in ji odpre vrata v sobo. Uljudno ji pokaže stol in imenuje svoje ime: "Doktor Falke."

Helga iz svoje torbice vzame listino, katero odvetnik naglo pograbí.

"Kje ste jo našli?"

Helga mu pove.

"Prav! Ravno tam sem izstopil, ker je zelo deževalo. Šofer mi je izmenjal denar. Na nerazumljiv način sem moral listino potisniti v stran. Pa sem tudi kratkoviden. Zelo me veseli; nikdo ne izgubi rad svoje listine."

Odvetnik mnogo govori, da bi pridobil na čas ter opazuje Helgo in razmišlja, na kak način bi mladi dami plačal najdenino.

"Plačali ste za avtomobil, milostljiva gospica?"

Helga imenuje vsoto.

"Bila je velika razdalja. S poulično železnico ne bi veljalo toliko."

Odvetnik se nekoliko smeje.

"Saj sem hotel tako. Dovolite —". Na mizo položi dvojno vsoto, kar je plačala.

"Tudi za vožnjo nazaj v avtomobilu, milostljiva gospica. Kajti zelo pozno je že."

Ko dene Helga denar v svojo torbico, odvetnik opazi, da je v njej samo nekaj drobiž.

"Milostljiva gospica, sedaj pa samo nekaj svezanih besed: Veste, da niste pravico zahtevati nagrado."

Helgino lice nekoliko pordeči.

"Veseli me, da vam ni treba žalovati za izgubo listine."

"Zelo bi mi bilo neljubo. Pogosto so pisma, ki se nahajajo v njej, mnogo važnejša, kot pa denar, katerega pa je bilo v tem slučaju precej. Ako po tem računam nagrado, ste zadovoljni? Deset odstotkov."

Se večja rdečica zalije njena bleda lica in mu pri tem pogleda naravnost v oči.

"Prosim, verjemite mi, da ne vem, koliko je denarja. Ni česar se nisem dotaknila. Takoj, ko sem vedela, čegava je listnica, me za tujo listino ni bilo nič mar. Prosim, če pa hočete sedaj pogledati — v tem ni nikakega nezaupanja — prosim," pravi Helga, ko se odvetnik obotavlja. "Zaradi mene; mirna bom, ako je vse v redu."

In odvetnik ugodi njeni želji; vse najde v popolnem redu, ravno tako, kot tedaj ko je listino izgubil.

"Hvala vam, milostljiva gospica! Ta-le službena pisma so za mene največje važnosti. Ako bi prišla v nepravde roke — mnogo lažje bi pogrešil izgubo denarja."

Helga vstane. Svetloba s stropa pade na njo. Pod temnim klobukom vidi odvetnik obraz nenavadne lepote; toda na njem je izraz skrbi in utrujenosti, in njene modre oči gledajo tako žalostno, da takoj ve, da so že mnogo prejkale. Prav gotovo se je morala boriti s stiskami življenja, kot mnogo drugih; nad to lepo prikaznijo je visel temen oblak.

Po kratkem premišljevanju položi pred Helgo osem bankovcev po petdeset mark.

"To je prav gotovo preveč," se brani Helga, "in sploh — saj je vendar samo ob sebi razumljivo, da je treba najdeno stvar prinesiti lastniku nazaj."

Odvetnik se smeje.

"Ne za vse ljudi, žalibog, za mnoge to ni razumljivo. Prosim, vzemite! Je samo toliko, kolikor vam pripade po postavi; preko tega pa sem vam še mnogo več dolžan in moram biti zelo hvaležen, kar ste se ob takem dežju in še tako pozno potrudili k meni."

Bankovce ji skoro po sili stiska v roko. Le težko in z izrazom sramu, da vzame denar za majhno uljudnost, dene bankovce v torbico.

"Vaš dolžnik sem, milostljiva gospica in zelo bi bil vesel, ako bi vam mogel izpolniti kako posebno željo."

Pri njegovih besedah ji njeno srce višje utripuje. Ali je mogoče kaka možnost, da bi z njegovo pomočjo dobila kako službo?

"Samo povejte mi svojo željo. Mlade dame niso nikdar brez želje, četudi se dobri stariši trudijo, da bi jim vstregli njihove želje."

Tiho s tresočim glasom, odgovori Helga:

"To je bilo prej. Sedaj nimam več starišev."

V očeh se ji zablestijo solze.

"Tako se mladi, pa ste doživeli že toliko gorja? Ali imate kakega brata, kako sestro?"

Helga zanika.

"Nimam ne bratov, ne sester in ne bližnjih sorodnikov. Popolnoma sama sem. Imam samo eno željo: da dobim kako službo — služiti moram denar in že dolgo iščem delo. Da pa je to tako težko, nisem nikdar mislila."

Dr. Falke pritrdi.

"Znano mi je; dandanes je vse težko. Prosim, še enkrat sedite, da se moreva v miru razgovarjati o tem vprašanju. Pred vsem moram vedeti, kaj znate, milostljiva gospica."

V veliki zadregi odvrne Helga.

"Ravno to je. Pravzaprav ne znam ničesar, ker nisem bila na ta način vzgojena, da bi si morala kdaj služiti kruh."

Odvetnik prikim, rekoč:

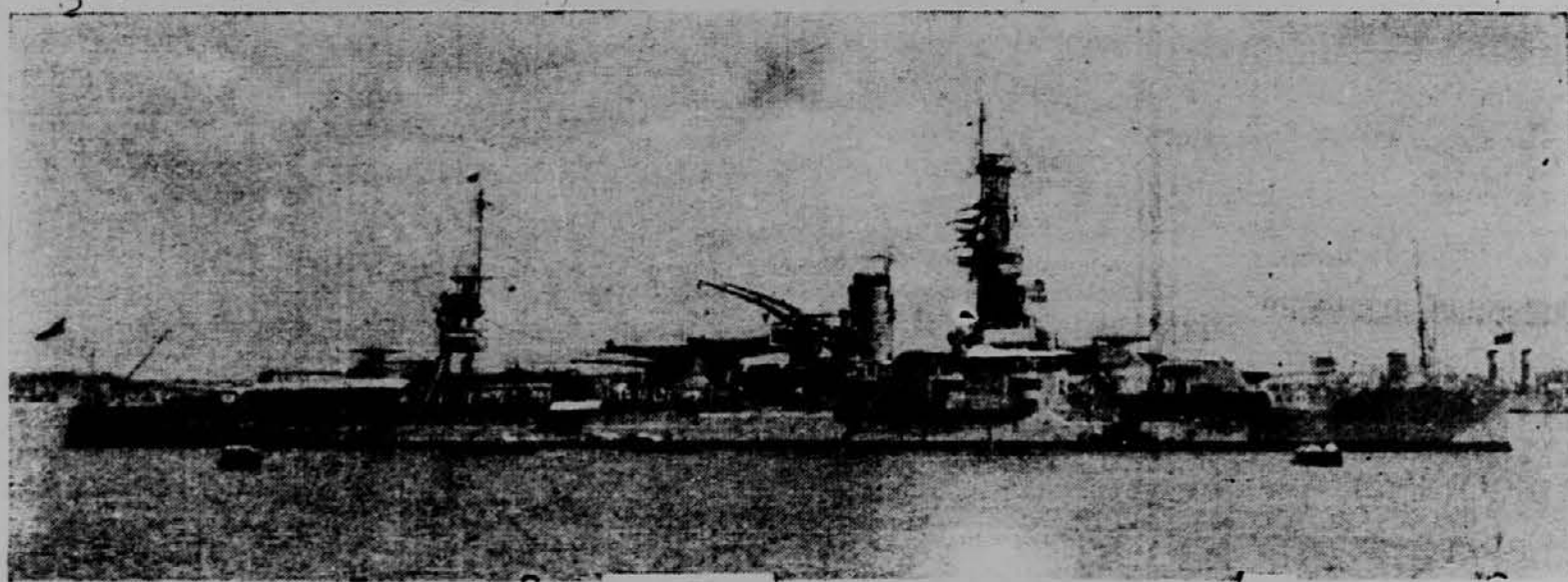
"Napaka mnogih starišev."

"Imela sem že službo kot pomerjevalna dama; pa ni bilo dolgo. Zbolela sem in pozneje nisem bila več nameščena. V nekem oziru sem bila vesela, ker ta služba sploh ni bila za mene. Toda od onega časa iščem in iščem vsak dan kaj drugega, pa vedno zaman. Oh, in to je tako strašno!"

Spretno in sočutno jo izprašuje, tako da dobi Helga vanj zaupanje in mu mirno odgovarja na vprašanja.

(Dalje prihodnjik)

AMERIŠKA BOJNA LADJA "WYOMING"

na kateri je tekom manevrov pri San Pedro, Cal., nastala eksplozija. Krogla v topu je eksplodirala ter usmrtila sedem mornarjev in enega častnika.

Medeni tedni med Ziljani.

Kakor poročajo s Koroškega žinja je tudi njegova sedanja je vojvoda Windsorski, ki biva zaenkrat še vedno v Enzesfeldu blizu Dunaja, vzel od 1. junija v najem Čaški grad (Wasserloenburg) pod Dobračem v Ziljski dolini. Graščina leži med Dravo in Zilo med naseljema Čajno, kjer je železniška postaja in Čačani, kjer je župnija. V narodnostnem pogledu je to ozemlje naše; statistike iz leta 1850 kažejo, da je bilo v teh krajih tedaj nad 96 odst. slovenskega življa.

Čaški grad ima gozdove, njive in travnike v izmeri 1314 ha in vse to je last grofa Pavla Munsterja. Graščina sama na sebi je staro poslopje, toda je moderno urejena. Leži v višini 636 m nad morjem ter ima v notranjosti zanimivo kapelico sv. Jožefa z dragoceniimi slikarjami na stropu kakor tudi mramornat oltar. V grajskem hodniku stoji podoba graščakinje Ane Neumannove, ki je bila sedemkrat omožena in je podpirala v dobi protestantizma novo vero.

Grof Munster, sedanji lastnik Čaškega gradu je sin Angležinje iz rodovine Kinnoul. Rodil se je na Angleškem. Angle-

sko, da bodo letos Binkošti tako zgodaj, ko še ne bo vojvode z go. Simpsonovo na Čaškem gradu.

GIORANII DE JOOS

Nadaljevanje s 3. strani.

ga in nas bo vse uničil ali celo ubil ..."

Ubil ... Ne znaš biti samo ti, Gioranii de Joos, tako strasen in ne znaš le ti ulijati! Tebi se pač bolj spodobi smrt kot drugim ljudem!

Zoper mrzlico vročega poletja si vlaški kmetje kuhajo čudovit in močan strup, čigar način kuhe je skrivnost, ki je ne izdajo nobenemu tujcu. Nekakšna zmes raznih hudih zelišč je baje ta strup z dodatkom stolčnih komarjev in pajkov in še kaj drugega, za kar vedo samo izvoljeni. Bolnik sme vzeti le kapljico ali dve tega strupa, tako je močan. In sleherni kmet skrbno varuje stekleničico z rjavo goščo, da ne pridejo otroci do nje.

Tudi pri Gici Luciliju so jo imeli doma na skritem kraju. A biž jo je Gica našel in vtaknil v žep. Drugo jutro je šel k Miravari in skupno sta odšla na Kserksovo njivo in odtrgala dvojce najlepših ljubenic. Gi-

Na parnikih, ki so debele tiskani, so vrste v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

24. marca: Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg
27. marca: Saturnia v Trst
Paris v Havre
31. marca: Aquitania v Cherbourg

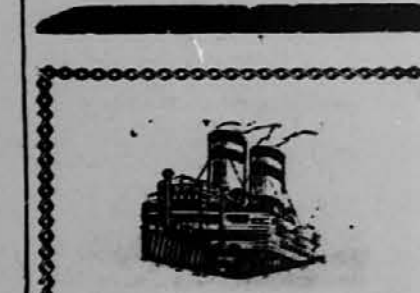
ca je zdaj dovolil dekletu, naj nese bojarju zahtevano sadje.

"A počakaj še malo, da ljubenci lepo unijem, da bosta lepo sveži in bo bojar kar ngriznil vanju. Reci mu, naj jo kož pokusi, da te bo to izredno veselilo."

Marivara ni vedela, zakaj ji Gica nenadoma vse to naroča. Odnosla je ljubencu k Gioranii, ki ju spočetka ni hotel niti videti, pač pa se je strastno zagledal v lepo dekle in je spodil sluge iz hiše. A ker mu je Marivara še enkrat ponudila sadje, se je bojar zasmel, radi take pozornosti smeje se je vzel bodalo, prerazal je eno od obeh zastrupljenih ljubenic in je hlastno požiral poedine kose.

Nato je planil za Marivaro. A ta se mu je izmuznila. In ko je z razcefranim ovratnikom in razpuščenimi lasmi tekla iz gradu, je mogel Gioranii le na dvorišče slediti. A vprav tedaj, ko je hotel zakričati v hlev, naj mu dajo konja, so ga začeli lomiti krči. Začel je sklieati na pomoč, a nihče mu ni mogel pomagati. V neizročenih mukah se je zvijsal na tleh in tri ure po obisku Marivare, je izdihnil in nihče ni jokal za njim.

Nihče pa, razen Gica Lucilija, tudi ni vedel, zakaj je bojar tako naglo umrl. Noben zdravnik ni tedaj v stari Romuniji preiskoval vzrokov kake smrti. Še dandanašnji pa Vlasi strahoma pripovedujejo strašotne zgodbe o grozotnem početju neusmiljenega Gioraniija de Joosa.

"Mišite nam za cene voznih listov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanja."

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

ROJAKI, ki nameravajo to leto letovati v domovino, naj si TAKOJ rezervirajo prostore. Na nekaterih parnikih so že vsi prostori razprodani. Torej kdor hoče potovati, naj nam takoj sporoči.

POTNIŠKI ODDELEK
"GLAS NARODA"

1. aprila: Bremen v Bremen
3. aprila: Conte di Savoia v Genoa
7. aprila: Washington v Havre
Lafayette v Havre
Queen Mary v Cherbourg
10. aprila: Europa v Bremen
Rex v Genoa
11. aprila: Normandie v Havre
15. aprila: Berengaria v Cherbourg
16. aprila: Vulcania v Trst
17. aprila: Bremen v Bremen
20. aprila: Roma v Genoa
21. aprila: Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg
24. aprila: Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa
27. aprila: Europa v Bremen
28. aprila: Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

1. maja: Saturnia v Trst
4. maja: Paris v Havre
Berengaria v Cherbourg
Bremen v Bremen
Washington v Havre
5. maja: Queen Mary v Cherbourg
8. maja: Rex v Genoa
12. maja: Aquitania v Cherbourg
14. maja: Champlain v Havre
Europa v Bremen
15. maja: Conte di Savoia v Genoa
19. maja: Normandie v Havre
Manhattan v Havre
20. maja: Berengaria v Cherbourg
21. maja: Bremen v Bremen
22. maja: Roma v Genoa
25. maja: Lafayette v Havre
26. maja: Queen Mary v Cherbourg
28. maja: Paris v Havre
29. maja: Rex v Genoa

1. junija: Europa v Bremen
2. junija: NORMANDIE v HAVRE
Aquitania v Cherbourg
Washington v Havre
5. junija: Vulcania v Trst
6. junija: Queen Mary v Cherbourg
10. junija: Bremen v Bremen
12. junija: Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
16. junija: Manhattan v Havre
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
18. junija: Europa v Bremen
19. junija: Ile de France v Havre
BERENGARIA v CHERBOURG
Saturnia v Trst
23. junija: Queen Mary v Cherbourg
30. junija: Rex v Genoa
3. julija: Bremen v Bremen
Lafayette v Havre
4. julija: NORMANDIE v HAVRE
AQUITANIA v CHERBOURG
Washington v Havre

7. julija: Conte di Savoia v Genoa
Berengaria v Cherbourg
Champlain v Havre
8. julija: Europa v Bremen
9. julija: Queen Mary v Cherbourg
10. julija: Rex v Genoa
13. julija: Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
Manhattan v Havre
17. julija: Rex v Genoa
Bremen v Bremen
21. julija: Berengaria v Cherbourg
23. julija: EUROPA v BREMEN
24. julija: Saturnia v Trst
Champlain v Havre
25. julija: Washington v Havre
Queen Mary v Cherbourg
29. julija: Ile de France v Havre
31. julija: Conte di Savoia v Genoa

1937

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

New York, N. Y. 216 West 18th Street